

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan zjutraj, izveniši ponedeljke.

Mesečna naročnina:

V Ljubljani in po pošti Din 16, inozemstvo Din 25.

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon 213.
Upravišтво: Marijin trg 8. — Telefon 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Nemške volitve.

Mir je nadaljevanje vojne, le da z drugimi sredstvi. Generale zamenijo diplomati in trgovsko-industrijski konkvistadorji — to v meddržavni politiki. v notranji pa voditelji vseh onih idejnih, gospodarskih, verskih, pokrajinskih gibanj, ki jih predstavljajo politične stranke.

Danes dozori v Nemčiji vsa strategična umetnost, po kateri so se premikale poslednja dva meseca strankarske fronte. Naj pripade zmaga levičarskim, središnjim ali desničarskim taborem, današnje volitve pomenijo na vsak način zelo važen člen v povojnem zapletanju nemške usode. Današnja Nemčija preživlja razvoj, ki je interesantno podoben onemu, ki ga je od l. 1870 do l. 1880 prebila Francija. Nemčija se mota, v eni od onih kritičnih dob, ko se boré mogočne, a medsebojno se izključujoče ideje na življenje in smrt. Ta eksistenčni boj med psiho podaniške pokorščine in evangeliem demokratične, individualne svobode v Bismarckovi domovini seveda ne bo dobojevan danes do konca; to bo še le delež zdaj doraščajoče generacije. Mogočni prodajni aparat, s katerim so tekmovalne vse stranke in pa rezko opredeljene bojne parole pričajo, da se nemški narod dobro zaveda, da se danes napiše važna stran v njegovi zgodovini. Saj gre za odločitev med dvema idejnima svetovoma, med čustveno utemeljenimi zmotami viljemovske dobe in racionalistično navdahnjeno demokratično mislijo. Ravno Nemčija nudi v teh letih zanimivi pojav, kako težko, kako dolgo amirajo prežiti nazori, kako počasi poganjajo v širokih masah, konservativnih po svoji naravi, naprednejše misli. Ta volilna borba, ki je razburkala nemško miselnost do njenega dna, je bila tako ljuta ravno vsled tega, ker gre za osnovna načela osporavane vladne oblike, ker so se z racionalističnimi propagandnimi valeurji družili čustveni, rasni činitelji, se presekavali medsebojno vsak po mu specifično svojstveni logiki. Nemci, ti rojeni strokovnjaki, organizatorji ter realnemu svetu odtujeni ideologi — sanjarji obenem — uvidevajo, da meddržavne pogodbe niso zmede, da papirne cunje, da so to lahko še tako duhovite ustavne listine, ako je njih duh v opreki z narodovo duševnostjo. Nemški učenjaki so obdarili svoj narod sicer z ustavo, ki je pravo aristično delo kompilatorične spretnosti; modro in previdno so porazdelili narodovo suverenost na prezidenta, državni zbor, državni svet, iniciativo, referendum in gospodarski svet, spletli ameriški predsedniški sistem z onim demokratičnega parlamentarizma, opremili to konstrukcijo z vsemi možnimi ventili in kavlami — ampak glej, ta mehanizem nikakor noče fungirati; nedostaje še ljudi, ki bi ga bili vajeni držati v toku. Pregosta je še mreža poddedovanih predsodkov in odtod ta silni odpor proti svobodi. »Demokracija pri nas ne pomeni ničesar, ona ne vzbuja zaupanja v nikomur. Mi hočemo biti ovladani,« je rekel Fritz Thyssen so-trudniku »Journal-a des Débats«. Pretežna večina Nemcev misli, da je demokracija isto kakor vlada večine, oni jo smatrajo za matematično formulo, ne pa še za duha in metodo.

Iz matematičnega pojmovanja demokracije prihaja tudi ona razdrapanost, razkosanost v nemškem političnem strankarstvu. To sektorsko manjvredno podpira še ustanova takozvane »Reichswahlliste«, po kateri se morajo po vsej državi razcepilni glasovi, če tudi še tako nesmiselne strankice, zbrati, da eventualno doseže količnik in pa mandat. In tako vidimo najkurioznejše strankarske nestvore slabiti že naprej bodočo vlado, da bo cincala brez smeri med absolutizmom in svobodo, med pacifizmom in revanšo. Volilna lista vagabundnega proroka Häusserja, »predsednika združenih evropskih držav«, ki doblja, kakor pravi, za svoj hamburški list člankarske prispevke direktno od Husa, Jezusa in Robespierrea, za sicer tako prosvetljeno Nemčijo današnjih dni gotovo ni lavorjev list. To je nekakšna radičljada à la allemande. Sicer prerokuje dr. Marx vlado

Odgoditev zasedanja nar. skupščine.

Beograd, 3. maja. (B) Seja narodne skupščine se je začela ob 9.30. Predsednik Ljuba Jovanović je po prečitani zapisnici o zadnji seji prečital pismo, ki ga je dobil od predsednika vlade g. Pašića: »Spoštovanemu gospodu predsedniku narodne skupščine! Čast mi je obvestiti Vas, da se nahaja kraljevska vlada v ostavki in da vsled tega ne more prisostvovati seji narodne skupščine, dokler se kriza ne reši. Sprejmite tudi pri tej priliki izraz mojega posebnega spoštovanja. Nikola P. Pašić, predsednik kraljevske vlade v ostavki.« Na podlagi tega pisma je g. Ljuba Jovanović izjavil, da v zmislu poslovnika in parlamentarnega reda za-

ključuje današnjo sejo, prihodnja seja pa bo sklicana pisnim potom. Gg. Voja Lazić in Moskovljević sta skočila s svojega sedeža in klicala, da sta se prijavila k besedi. Predsednik Ljuba Jovanović je bil že zapustil svoje mesto in se nato razgovarjal z njima o tem, da-li bi jima bil moral dati besedo ali ne. Poudarjal je, da je vlada, kadar je v ostavki neodgovorna in se ne more voditi nikake diskusije. Kljub temu, da se je seja zaključila, so poslanci ostali v dvorani še cele pol ure in se prepirali. Skoro vsi poslanci HRSS, katerih mandati so bili verificirani, so prisostvovali tej seji.

Radičev proglas.

Preuranjena »brzjavka« v »Die Stund«.

Dunaj, 3. maja. (B) V listu »Die Stunde« je danes Stjepan Radić objavil izvirno besedilo svojega manifesta narodu v obliki telegrama iz Beograda pod naslovom: »Radić obtožuje kralja Aleksandra«. V telegramu se naglašava, da se je manifest razširil že po celi državi in da je izzval veliko pozornost in odobravanje. Proglas nosi naslov: »Hrvatskemu narodu in ostalim slovanskim in neslovanskim bratom in delavcem, ki žive v Jugoslaviji. V uvodu se govori o političnih razlikah med hrvatskimi federalisti in beograjskimi centralisti, katere danes zastopa le radikalna stranka. Nadalje se navaja, da je bil dne 13. aprila 1923 z radikalno stranko sklenjen sporazum za rešitev srbsko-hrvatskega spora, da pa je ta sporazum uničil Pašić po nalogu kralja, ta pa je to storil po nasvetu Svetozarja Pribičevića. Namesto sporazuma so prišli nekočkrat povečani davki, kuluk, nasilje itd. Iz strahu pred narodom je vlada začela s parcelacijo Slovenije, Hrvat-ske in Slavonije ter Bosne in Hercegovine, a da bi obdržala narod v bojnem razpoloženju, je pripravila napad na

Bolgarijo. Da prepreči vojno, je HRSS sklenila poslati svoje zastopstvo v Beograd, da zruši vladu, ki se drži le s pomočjo korupcije. V proglasu se nadalje pravi, da bi Pašiću najbolje ugalaj, ko bi mogel še dalje sejati sovražstvo med Hrvat in Srbe in Slovence. Pašić hoče uvesti diktaturo, da bi tako okrepil neprijateljstvo med Srbi in Hrvat in Slovence na drugi strani. Hrvati in Slovenci so po ogromni večini republikanci, proglas pa poziva tudi Srbe, da se izjavijo za republikansko idejo. V proglasu se pravi: »Mi smo republikanci, ki stojimo na temelju načelne človečnosti in ustavnosti. Odklanjamo vsa nasilja in revolucije, toda ne iz bojazni, temveč iz pacifizma, brez katerega mali narodi ne morejo živeti. Jugoslavija ima 12 milijonov delovnih ljudi, a od teh je 6 milijonov že naših. Končno pa se bo vseh 12 milijonov borilo za seljaško republiko.« Proglas se konča s pozivom da narod glasuje za HRSS. Proglas so podpisali Stjepan Radić, Juraj Valečič, Kovačević, dr. Maček. Predavac ter sekretarja Košutić in Krnjević.

Davidović pri kralju.

Beograd, 3. maja. (B) V imenu opozicijskega bloka in demokratskega kluba je odšel nocoj g. Davidović ponovno h kralju na konzultacijo. Poročal je o situaciji in o Radičevem manifestu. Znano je, da Radičević niso hoteli objaviti manifesta, sedaj pa ga je objavil Radić sam. Nato je odšel Davidović v hotel »Petrograd«, kjer so ga pričakovali načelniki ostalih opozicijskih skupin ter je z njimi konferiral. Nocoj bi imel biti pozvan na dvor g. dr. Korošec. Radičević pa sploh ne bodo pozvani. Situacija opozicijskega bloka je popolnoma omajana.

TOČNOST »SLOVENCEVEGA« POROČANJA.

Beograd, 3. maja. (Z) Načelnik samostojnega demokratskega kluba dr. Lukinić dementira pisavo ljubljanskega »Slovenca« o poteku njegove avdijske pri kralju.

središčnega kartela, postopa galantno s socialno demokracijo, miri, blaži nasprotja. Toda s strankami, katerih idejne in številčne organizacije so že tako napredovale v dekompoziciji, je težko zidati nosno podstavo za vladno avtoriteto. Nemčija je najlepši nazorni primer, kako globoko koreninijo politične organizacije v trenutnem gospodarskem stanju dežele. Agrarna kriza je razdrapala nekaj tako trdno kompaktnost konzervativcev, inflacija je uničila meščanski liberalizem, prazne blaginje strokovnih zvez in delavskih društev ne nudijo socialni demokraciji akcijske svobode. Zategadelj razpadajo ti močni temelji prejšnjih nemških vlad kamen za kamnom, jasnih smeri, vodečih v bodočnost, pa ni in ni. Le centrum stoji še trdno, kajti njegove korenine segajo v čisto vse sloje, poklice in razrede; če usahne ena, črpa življenje še zmiraj iz drugih. Predvojni centrum to seveda tudi ni več. Tudi njegova struktura je sledila preobrazitvi v oblasti nad gmotnimi sredstvi in radi tega tudi v premaknitvi politične moči. Njegovi po-

Proglas slovenske Nar. napredne stranke v »Samoupravi«.

Beograd, 3. maja. (Z) Današnja »Samouprava« objavlja proglas vodstva Narodno-napredne stranke v Sloveniji, ki ga je prinesel ljubljanski »Narodni Dnevnik« in v katerem se naglašava važnost prestopa celokupne stranke v Narodno radikalno stranko ter se podurja, da je to zgodovinski čin.

COOLIDGEJEVE ČESTITKE ZVEDENIŠKI KOMISIJI.

Washington, 3. maja. (Reuter.) Predsednik Coolidge je predvčerajšnjem sprejel Dawesa in ostale ameriške izvedence v reparacijski komisiji in jim je čestital k uspehu. Dawes je izrazil upanje, da bodo vse udeležene države sprejele načrt izvedencev za ureditev odškodninskega vprašanja.

litični vidiki so se pomaknili vsled tega znatno na desno.

Da li prinesejo današnje volitve premirje v boju za reparacije, da li se začnejo nagibati gospodarske potence Evrope k ravnovesju? Dvomimo. Kljub mojstrsko-diplomatičnim elaboratom obeh strokovnih komisij in kljub dobri volji, jih sprejeti za podlago nadaljnjih pogajanj na vsch prizadetih straneh. Člen 234 versalleske pogodbe ostane. Nemci ga bodo izrabljali dalje in tudi če se posreči najti sporazum z Nemčijo, bode Nemčija, tako se bojimo, izgrajvala svoje obveznosti, kakor je one, prevzete 1807. v Tiltskem miru. Posredne metode in intrige, izgovori in zavlačevanja, namenoma povzročeni gospodarski polom in predstiranje plačilne nezmožnosti, nacionalni delirij in tajno oboroževanje, vse to vrši danes Nemčija skoraj za las enako in spretno kakor tedaj. In uspelo jim je.

Historia semper eadem, sed aliter, zgodovina je venomer ista, le da na drugačen način.

Končni boj med nacionalnim in opozicijskim blokom.

Beograd, 3. maja. (B) Borba med vlado in opozicijskim blokom je vstopila v končno fazo in sedaj se more pričakovati, da bo kriza rešena v teku prihodnjega tedna, da bi kralj lahko odpotoval nemoteno v Pariz. Način rešitve je jasen posebno po doraščajoči izjavi dunajske »Die Stunde« o Radičevem manifestu. Situacija se je okrenila v prilog nacionalnega bloka.

Beograd, 3. maja. Danes od 11.

do 13. ure se je vršila plenarna seja ministrskega sveta. Vlada, ki je že popolnoma prepričana, da dobi volilni mandat, je že začela obračunavati s svojimi nasprotniki. Danes je sklenila, da prepove jutrišnji veliki shod madžarske stranke v Vel. Bečkerek. Z istim sklepom je vlada razpustila vse madžarske politične in strankarske organizacije. Ni izključeno, da ne bo storila istega z radičevci.

Položaj opozicijskega bloka popolnoma omajen.

Kombinacije o rešitvi vladne krize.

Beograd, 3. maja. (B) Celokupna današnja situacija beleži nekaj važnih momentov, in sicer pred vsem proglas HRSS, ki je objavljen na Dunaju in ki bo v marsičem oviral akcijo opozicijskega bloka, razen tega pa tudi dejstvo, da radičevci tudi danes niso bili pozvani na dvor. Potrjuje se vest, da krona ne bo klicala radičevcev na dvor, ako se oni sami za avdijsko ne prijavijo. Iz tega sklepajo politični krogi, da je zelo malo izgleda za delovno vlado opozicijskega bloka. Pojavlja se neka nova kombinacija, ki izgleda zelo verjetna, in ki bi bila le predhodnica Pašičeve volilne vlade. Iz dobro poučenih krogov se namreč doznavajo, da bo kriza rešena na ta način, da bo do il g. Ljuba Jovanović mandat za sestavo koncentracijske vlade. Po mnenju radikalov, kakor tudi opozicije pa je izključeno, da bi se g. Jovanović to posrečilo, vsled česar bo vrnil mandat. Nato bo baje Pašić dobil mandat za volilno vlado.

Beograd, 3. maja. (Z) V radikalnih krogih mislijo, da bi bilo treba

skušati sestaviti koncentracijsko vlado, ki bi ji stal na čelu g. Pašić. Ker pa opozicija ne bi hotela stopiti v tak kabinet, potem bi bilo pač umestno, da poveri krona mandat za sestavo take vlade g. Nastasu Petroviću. Radikalni pravijo, da je izključena možnost, da bi dobil mandat g. Davidović. Po njihovem mnenju je edini izhod iz sedanjega krize, da se sestavi koncentracijska vlada. Ker pa hočejo radikalni, da stopi tej vladi na vsak način na čelu gospod Pašić in ker opozicija ne bi hotela pristati na tak kabinet, bi se potem morala kriza rešiti le tako, da dobi g. Pašić volilni mandat.

Beograd, 3. maja. (Z) V pol. krogih je stalo danes v ospredju vprašanje avdijske radičevcev pri kralju, ki stoji na stališču, da mora krona sprejeti tudi nje. Vendar pa radičevci niso sprejeli poziva na dvor, ker je običaj, da morajo poslanci, ki so prvokrat v parlamentu, sami prositi za sprejem. Zato se bodo ti poslanci sedaj v zmislu tega običaja prijavili za avdijsko. Opozicija v tem stališču ni enotna.

Nadaljne rekonstrukcije Ital. vlade ne bo.

Rim, 3. maja. (T) Glasovi o nadaljnji izpremembi vlade so zaenkrat potihnili. Državni podtajnik v vojnem ministertvu Bonardi, ki je odstopil hkrati z ministrom Diazem, ostane na svojem mestu.

Preložitev konference baltičskih držav.

Kaunas, 3. maja. (T) Konferenca treh baltičskih držav Litvinske, Eston-ske in Latiške, ki se je imela vršiti v Kaunasu, je preložena do 19. t. m. radi nekaterih finančnih vprašanj, o katerih razpravlja latiški parlament.

AMERIKA VRNE NEMCEM ZAPLENJENO IMOVINO.

New York, 3. maja. (Wolff.) Merodajni krogi v Washingtonu nameravajo vrniti Nemcem zaplenjeno imovino v vrednosti nad 10.000 dolarjev.

700 LETNICA NAPOLJSKE UNIVERZE.

Napoli, 3. maja. (T) Danes ob 9.45 dopoldne se je vršila v gledališču San Carlu v navzočnosti kralja Viktorja Emanuelea, prosvetnega ministra Gentileja ter zastopnikov vseh italijanskih in mnogih inozemskih univerz proslava 700 letnice ustanovitve napoljskega vseučilišča. Govoril so mestni župan, minister Gentile in rektor univerze. Potem so bili prečrtani pozdravi inozemskih držav, med njimi tudi Jugoslavije. Pri tej priliki je napoljska univerza podelila kralju častni doktorat filozofije in leposlovja z motivacijo, da je kralj zelo izobražen, posebno v numizmatiki.

STANJE FAŠISTOVSKÉ STRANKE.

Rim, 3. maja. (T) Danes je sprejel predsednik vlade Mussolini upravnega tajnika fašistovske stranke Marinellija, ki mu je poročal o stanju stranke. V stranki je sedaj vpisanih 503.930 fašistov. Marinelli upa, da bo stranka tekom tega leta prekoračila en milijon članov.

POTOVANJE NAŠE KRALJEVSKE DVOJICE V PARIZ.

Beograd, 3. maja. (B) Definitivno je določeno, da potuje naša kraljevska dvojica v Pariz dne 24. t. m. Program bivanja v Parizu ostane netzpremenjen. Oficijelno ostane kraljevska dvojica v Parizu tri dni.

Konvencija o avtonomiji katol. in pravosl. cerkev v Italiji.

Beograd, 3. maja. (B) Doznava se, da se bo v zmislu rimskega sporazuma v kratkem sklenila konvencija o avtonomiji katoliških in pravoslavnih cerkev v Italiji, in sicer v Zadru, Peruju, Trstu in Reki. G. Pašić je namreč zahteval od Italije o priliki podpisa pakta o prijateljstvu avtonomijo naših cerkev, da bi ugodil željam našega prebivalstva, posebno Slovencev, katerih delegati so to zahtevali od Pašića o priliki njegovega bivanja v Italiji.

Nesoglasja na svetovnem židovskem kongresu.

Anvers, 3. maja. (Havas.) Tukaj se je otvoril prvi svetovni židovski kongres, ki je potekel nekoliko nervozno. Zastopniki poliskega socialističnega dijaštva so izjavili svoj trden sklep, da bodo onemogočili izvedbo načrta glede ustanovitve svetovne organizacije, ker smatra, da je preveč meščanska. Madžarski delegati so protestirali proti tej nameri kongresa in so zapustili posvetovalnico.

Borzna poročila.

Trst, 3. maja. Devize. Zagreb 27.65—27.95, Francija 143.50—144.25, London 97.65—97.90, New York 22.25—22.35, Svica 397—400, Praga 65.25—65.75, Dunaj 0.03125—0.0320. Valute. Dinarji 27.70—28, avstrijske krone 0.0310—0.0320, dolarji 22.20—22.30, funti 97.50—97.75.
Curih, 3. maja. Beograd 7.025, New York 561.50, London 24.62, Pariz 36.30, Milan 25.20, Praga 16.50, Budimpešta 0.0067, Bukarešta 2.875, Sofija 4.123, Dunaj 0.0079, Berlin, 3. maja. Beograd 5.28, Dunaj 5.98, Milan 18.85, Praga 12.46, Pariz 27.23, London 18.455, New York 4.19, Curih 74.48.

Elegantno oblečeni

Prvovrstno blago uvoženo iz Anglije in Češkoslovaške. — Perilo za gospode v ogromni izbiri. — Vsa oblačila se izdelujejo v lastni režiji in se jamči za solidno delo!

bodete le tedaj, ako si nabavite toalete ali blago najmodernejših vzorcev pri znano solidnem domačem podjetju

DRAGO SCHWAB
LJUBLJANA : DVORNI TRG 3

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Delniška glavica:
Din 50.000.000*

Rezervni zakladi:
Din 10.000.000*

CENTRALA:
LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA

Podružnice:
Brežice Črnomelj Kranj Metković Ptuj Split
Celje Gorica Maribor Novi Sad Sarajevo Trst

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Brzojavni naslov:
Banka Ljubljana

Tel. št.: 261, 413,
502, 503 in 504.

Izšel je novi zvezek
„Splošne knjižnice“:

L. Andrejev:
„ČRNE MASKE“
drama, 82 strani, broš. Din 12—,
vez. Din 17—.

Ker se ta drama vprizori v kratkem v našem gledališču, jo cenjenemu občinstvu priporočamo v nakup.

Gradbeno podjetje
Arhitekt
V. Krainer & Ko.,
Jesenice.

Stavbna vodstva:
LJUBLJANA, DOMZALE
ZAGREB.

zvršuje privatne in industrijske stavbe, proračune načrte, cenitve, posebni oddelek za arhitekturo.

4 koristi
1. zelo močni
2. krasna oblika
3. lahka hoja
• nizke cene

Imajo čevlji veletrgovine
R. Stermecki, Celje
s klinč podbite čevlje iz kravine, teletine in boksa izdelajo domači čevljarji.
Cenik zastoj. Trgovci engros cene.

Izšla je zanimiva narodno-gospodarska knjiga:
Dr. Karol Engliš: DENAR
v slovenskem prevodu dr. Albina Ogrisa.
Širšim krogom inteligence kot orientacijski spis o denarju koristen svetovalec. Knjiga je izšla v okviru „Splošne knjižnice“, kot 14. zvezek in obsega 236 strani.
Cena: broš. Din 26— vez. Din 32—
Naročila sprejema:
Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marlin trg 8.

Edini tihi pisalni stroj
L. C. Smith & Bros Mod. B
brez najmanjšega ropota.
Zastopstvo:
LUD. BARAGA, Ljubljana
Šelenburgova ulica 6/I.

AVTO-VOZI BREZ-BENCINA
KURI-Z-OGIJEM
ZAHTEVAJ-PROSPEKTE
JUGO-HAG
LJUBLJANA-BOHORJEVA-UL.-24
TEL.-560

MERAKL
BOJE, MASTILA, LAKOVE, ŠTUK, EMAJLE,
KISTOVE I JAMAČNO CISTI FIRNIS NAJBOLJE
KAKVOČE NUDI
MEDIČ-ZANKL
DRUŽBA Z O. Z.
LJUBLJANA
CENTRALA
MARIBOR NOVI SAD
PODružnica SKLADIŠTE
TVORNICE:
LJUBLJANA-MEDVODE

Jadranska banka, d. d. Beograd

Delniška glavica: **Centrala (začasno) Ljubljana** Rezerve: **Din. 32.515.000**

Podružnice:
Beograd Bled Cevtat Celje Dubrovnik Ercegnovi Jelsa Jesenice Korčula Kotor Kranj Ljubljana Maribor Metković Prevalje Sarajevo Split Šibenik Zagreb

Naslov za brzojave: JADRANSKA
Amerikanski oddelek — Potniški urad

INOZEMSKA ZASTOPSTVA: ITALIJA: Banca Adriatica, Trst, Opatija, Zadar. AVSTRIJA: Adriatische Bank, Dunaj. JUŽNA AMERIKA: Banco Yugoslavo de Chile, Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Porvenir, Puerto Natales.

AFILACIJA: Frank Sakser State Bank, 82 Cortland St. New York City.

Banka ima prvovrstne zveze v vseh glavnih mestih sveta in se peča z vsemi bančnimi posli.

Skladište in zastupstvo strojev za pisanje
„UNDERWOOD“ nadalje karbo - papir, vrpce za sve sustave. Mali ručni „UNDERWOOD“ u kovčegu, praktičan za putovanje.
„Underwood“, Zagreb, Memićka ul 1

Zastonj Vam
blaga za obleko in perilo nikdo ne
dá,
toda po izredno nizki ceni ga dobite pri
tvrdki
„Danica“
Maizeli & Rajšeli,
Ljubljana, Turjaški trg 1 (bivša Preskrbovalnica)
Velika zaloga najrazličnejšega manufakturnega in galanterijskega blaga ter usnja vseh vrst. — Vsak si naj ogleda. — Krojači in preprodajalci poseben popust.

PRESELITEV.

Cenjenemu občinstvu in vsem uglednim organizacijam vljudo javljam, da sem svojo dobro znano zalogo slavnostnih krojev, telovadnih potrebščin in modno krojačnico za gospode

PRESELIL
V DALMATINOVU ULICO
(palača Vzajemne posojilnice).

Priporočam se vsem za nadaljno cenjeno naklonjenost!

PETER CAPUDER

Ruski avtorji v prevodih

izdaje Zvezne knjigarne:

Splošna knjižnica:
Št. 13. V. M. Garšin: Nadežda Nikolajevna, roman, poslov. U. Zun, 112 str. Din 10— Din 15—
„ 22. L. N. Tolstoj: Kreutzerjeva sonata, roman, poslovenil Fran Pogačnik, 136 str. „ 14— „ 20—
„ 26. L. Andrejev: Crne maske, drama, poslovenil Josip Vidmar, 82 str. „ 12— „ 17—
in Andrejev: Gaudeamus, komedija, poslovenil Dr. Jože Glonar „ 10—
Azov in Teffi: Humoreske „ 8—
L. N. Tolstoj: Spoved „ 10—
Puškin: Pikova dama, novela „ 4—

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Dunajska cesta 4 (v lastni stavbi).

KAPITAL in REZERVE Din 18.300.000*

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzojavi: Trgovska.

Telefon: 139, 146, 458.

EKSPOZITURE:

Konjice
Meža-Dravograd

Ministrstvo pravde sekcija za sekvestre v Ljubljani

St. 2987/19—265.

RAZGLAS.

Na podlagi rešenja gospoda ministra pravde z dne 24. junija 1922, S. br. 5873 in z dne 29. junija 1923, A. S. br. 6337 prodala se bo potom javne ustne licitacije celokupna premoženja in nepremična imovina nemških podanikov »Bratje Winkle« v Sevnici v Sloveniji.

Licitacija se bo vršila dne 15. julija 1924 v občinski pisarni v Sevnici, in sicer se bo pričela ob 9. uri, končala pa ob 15. uri.

Imovina, ki se bo prodala, obsega:

A

Imovina protokolirane firme Bratje Winkle (Brüder Winkle):

Imovina protokolirane firme »Bratje Winkle« (Brüder Winkle):

1. zemljišča v kat. občini Sevnica pod a) vložno številko 354, b) vložno številko 534;
2. zemljišča v katastrski občini Meten vrh pod vložno številko 3;
3. vse stavbe na pod 1. in 2. navedenih zemljiščih;
4. ves živ in mrtvi inventar, ki je last firme »Bratje Winkle« in pripade k tej imovini, kakor tudi sploh vsi stroji fabrike, vse premoženja ter zaloge te firme.

B

Priv. imovina Julija Winkle:

- a) zemljišče v katastrski občini Sevnica pod vl. št. 517;
- b) zemljišča v katastrski občini Staravas-Videm pod vl. št. 117;
- c) vse stavbe na teh zemljiščih.

C

Priv. imovina Andreja Winkle:

- a) zemljišča v katastrski občini Sevnica pod vl. št. 493;
- b) zemljišča v katastrski občini Ledina pod vl. št. 303 in 311;
- c) vse stavbe na teh zemljiščih.

Pogoji za licitacijo so:

1. Pravico licitacije imajo le naši državljani, ki po zmislu člena 40 Uredbe o imovini neprijateljskih podanikov niso izključeni od licitacije. Zato je vsak licitant dolžan pred pričetkom licitacije doprinesiti dokaz o sposobnosti, da more licitirati;

2. Od licitacije so izvzete terjatve firme pri denarnih zavodih, pri čekovnem uradu in denarne zaloge v blagajni, ki spadajo v sekvestracijsko maso;

3. V kolikor gre za imovino pod A se prodaja razteza na celokupno imovino firme »Bratje Winkle«, t. j. na fabriko z vsemi njenimi pripadnostmi, premoženji, zemljišči in pa celokupna aktiva in pasiva;

4. Oglede nepremičnin, ki se prodajo na javni dražbi, je merodajno stanje v zemljiški knjigi na dan licitacije;

5. Imovine, navedene pod A, B in C, se prodajo odprto vsaka zase.

Vzključna cena znaša:

- glede imovine pod A 4.050.000 dinarjev;
- glede imovine pod B 36.400 dinarjev;
- glede imovine pod C 106.000 dinarjev.

6. Vsak licitant mora pred licitacijo pri finančni deželnih blagajni v Ljubljani položiti kavcijo v znesku 10% posamezne vzključne cene v gotovini ali državnih vrednostnih efektih ter pred pričetkom licitacije voditelju licitacije predložiti izvirno pobutnico o položeni kavciji;

7. Izdajatelj mora po izvršeni licitaciji položiti še 10% izlicitirane cene pri fin. dež. blagajni v Ljubljani in tozadevno uradno potrdilo tekom 3 dni predložiti sekciji za sekvestre v Ljubljani.

8. Prodaja je za državo obvezna šele, ko jo odobri gospod minister pravde, a za izdajatelja takoj, ko je licitacija končana.

Obrat fabrike vodi do dneva odobrenja licitacije na račun kupca državni komisar.

Kupec mora nositi od dneva licitacije vse stroške za plače, mezde in zavarovanje na podjetju zaposlenega osebja, kakor tudi prevzeti v plačilo vse davke in javne davščine.

9. Izlicitirana imovina se izroči kupcu, čim gospod minister pravde odobri in kupec položi izlicitirano vsoto po določilu gospoda ministra pravde.

10. Kupec je dolžan obrat fabrike v navedenem obsegu vzdržati najmanj eno leto po izročitvi fabrike.

11. O vseh spornih vprašanjih, ki bi po izvršeni licitaciji nastale vsled te licitacije bodisi glede objektov izlicitirane imovine, bodisi v kakršnem koli drugem pogledu, razsodi končno veljavno gospod minister pravde in je vsaka pravdna pot izključena.

12. Pojasnila v zadevi daje sekcija za sekvestre v Ljubljani, s čigar dovoljenjem si lahko ogledajo tudi predmetne imovine na licu mesta.

V Ljubljani, dne 27. aprila 1924.

Šef sekcije za sekvestre:

Zamida.

Ruski tisk
RUSSKAJA PECATJ
D. Z. O. Z.
RUSKI
ima na zalogi vse vrste
RUSKIH KNJIG
kakor beletristične, znanstvene, šolske in otročje, velika zaloga not, lastnih izdaj. — Posebna biblioteka je ruski čitačji publiki za malo odškodnino na razpolago.
Kataloge pošiljamo brezplačno.
Cene znatno znižane! . . . Plačljivo tudi v mesečnih obrokih!

Šolska mladina, pozor!

Skicirke in notni zvezki na najboljšem papirju prodaja najceneje samo **Zvezna knjigarna**, Ljubljana, Marijin trg 8.

Razširjajte „Narodni Dnevnik“!

Poljedelski stroji
Mlini
Žage
Gatri
Lokomobile
na bencin
sesalni plin
in paro
Motorji
Opekarne

Lastna livarna
železa in kovin

Krožne peči
Stroji za
cementne
izdelke
Vsakovrstne
sušilnice
Transmisije
Mlinsko
kamenje
umetno in
naravno

K. & R. Ježek, Maribor.
Centrala: Blansko (Č. S. R.).
Zahtevajte prospekte in ponudbe!

„ELIN“ družba za električno industrijo d. z. o. z.

Gradl. električne centrale in naprave. — Velika zaloga motorjev in električnega materialja. — Cene izredno nizke. — Postrežba točna. —

Na željo poset inženirja brezplačno.

Ljubljana, Dunajska c. 1, telef. 88.
Maribor, Vetrinjska ul. 11, telef. 239.

Oblačilnica,

ki je skrbela v najtežjih časih, da so dobili uradniki dobro in po ceni manufakturno blago, opozarja uradništvo, da si ogleda njene zaloge v Stritarjevi ulici, na Miklošičevi cesti in v hiši Gospodarske zveze. **Oblačilnica** ima na zalogi le prvovrstno češko blago. Kdor kupi dobro blago, kupi **dvakrat**. Prodaja se tudi na obroke.

Franc Swaty, Maribor

Utemeljeno 1870

Tovarna umetnih brusov in osl priporoča v nakup svoje, svetovni glas uživajoče izdelke:

Swaty-kamen, znamke »Alumina«, Swaty-kamen »Diamond« in »Swatyn«, najboljše povlačilne kamne za britve, nadalje povlačilne kamne za orodje, Swaty-kamen »Rapid« v vseh zrnatih vrstah in Swaty-kamen »Grizlith«, kožne kamne za odstranitev kurjih oči in trde kože ter pile za nohte »Swatyn«, brusne kamne za kose, znamke »Swatyn«, iz izvrstne brusne tvarine.

Veliko skladišče pravih belgijskih kamnov in odlomkov, kakor tudi gladilnih in Carborundum-plošč vseh mer in raznih zrn. Najboljše žagline brusne plošče v treh velikostih in dveh jakostih. Vsakovrstna brusilna in likalna sredstva in končno naravnal brusni kamni ter drčalniki.

Pisarna: Maribor, Maistrova ulica št. 5.

SPLOŠNA KNJIŽNICA

St.	Ime	Broj.	Din	12	17
1.	I. Albrecht: Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str.	16	22	17	17
2.	Rado Murnik: Na Bledu, izvirna povest, 181 str.	12	17	17	17
3.	I. Rozman: Testament, ljudska drama v 4 dej., 105 str.	20	26	17	17
4.	Cvetko Golar: Poletno klasje, izbrane pesmi, 184 str.	8	13	17	17
5.	Fran Milčinski: Gospod Fridolin Zolna in njegova družina, veselomodre črtice I., 72 str.	6	11	17	17
6.	L. Novák: Ljubosumnost, veseloigra v 1 dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 45 str.	12	17	17	17
7.	Andersenove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Utva, 111 str.	22	28	17	17
8.	E. Gaboriau: Akt štev. 113, roman, poslov. E. V., 536 str.	24	30	17	17
9.	Dr. Fr. Veber: Problemi sodobne filozofije, 347 str.	6	11	17	17
10.	I. Albrecht: Andrej Ternauc, religiozna karikatura, 55 str.	12	17	17	17
11.	Pavel Golia: Peterčkove poslednje sanje, božična povest v 4 slikah, 84 str.	12	17	17	17
12.	Fran Milčinski: Mogočni prstan, narodna pravljica v 4 dejanjih, 91 str.	12	17	17	17
13.	V. M. Garšin: Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Zun, 112 str.	10	15	17	17
14.	Dr. Karl Engliš: Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str.	26	32	17	17
15.	Edmond in Jules de Goncourt: Renée Mauperin, roman, prevel P. V. B., 239 str.	15	21	17	17
16.	Janko Samec: Življenje, pesmi, 112 str.	15	20	17	17
17.	Prosper Mérimée: Verne duše v vicah, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str.	9	14	17	17
18.	Jarosl. Vrhlický: Oporoka lukovskega grajsčaka, veseloigra v 1 dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str.	6	11	17	17
19.	Gerhart Hauptmann: Potopljeni zvon, dramatska bajka v 5 dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str.	16	22	17	17
20.	Jul. Zeyer: Gompači in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prevel dr. Fr. Bradač, 154 str.	14	20	17	17
21.	Frid. Zolna: Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II., 73 str.	8	13	17	17
22.	L. N. Tolstoj: Kreutzerjeva sonata, roman, poslovenil Fr. Pogačnik	14	20	17	17
23.	Sophokles: Antigone, žalna igra, posl. C. Golar, 60 str.	9	14	17	17
24.	E. L. Bullver: Poslednji dnevi Pompejev, I. del (v tisku)	12	17	17	17
25.	E. L. Bullver: Poslednji dnevi Pompejev, II. del (v tisku)	12	17	17	17
26.	L. Andrejev: Črne maske, drama, poslov. Jos. Vidmar, 82 str. broš.	12	17	17	17

Znanstvena zbirka (veliki 8° format):

St. I. Dr. L. Cermelj: Boškovičev nauk o materiji — prostoru — času v luči relativnostne teorije, 52 str.

Za vsak zvezek je računati po Din — 80 poštne in odpravnine.

Naročila sprejema: **Zvezna knjigarna** v Ljubljani, Marijin trg 8.

ZAHTEVAJTE CENIK!

ŽIČNIKE

kolarnike, brezglavne, žičnike, za strešno lepenko in krovnike, krepilne, ščitarje in tapetnike, štukaturne kaveljčke, poveznike s polokroglimi glavami, sponke za brzojavno žico, kotnike z zarezo, žbice za cevje z vdrtjo glavo, londonske žbice s polokroglo glavo, cvikovca za pete znamke „P“ in raznovrstno

vlečeno in žgano žico

izdelujem in razpošiljam na veliko in malo že od 100 kg dalje po najnižjih cenah.

SIMON PIRC, KROPA (Slovenija)

ZAHTEVAJTE CENIK!

MALI OGLASI

Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljnja beseda 25 para z davščino vred.

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglaših!

Pisarniška moč,

do sedaj na vodilnem mestu, zmožna vseh pisarniških del; knjigovodstva, korespondence, itd. nemščine, slovenščine z večletno prakso, želi premeniti mesto. Cenj. ponudbe na upravo lista pod „Takojšnji nastop“.

Gospodična,

inteligentna, v Ljubljani tukaj bi se vsled pomanjkanja znanja rada seznanila z gospodom, vsestransko izobraženim, v svrhu globljega spoznanja ljubljanske okolice.

Kam? „Na Osije“,

kjer se toči dobro vino. Za balinanje 2 igrišči na razpolago in nove krogle.

3 sode

vinske od 45 do 60 l napredaj. Ponudbe pod „Vinski sodi“ na upravo lista.

Auto

»Praga« 12/16 H. P. štirisedezem ravno generalno popravljeno in presnaženo se prodaja za zamenjavo z najnovejšo Typo »Indiana« z originalnim priklopnim vozom. Ogleda se pri tvrdki Drago Gama, Celje, Gaborje 81.

V najem se išče

primeren prostor za krojaško obrt, v neposredni bližini Ljubljane, obtočje iz velike delavnice in lokala ter stanovanja, najraje ob kakih glavni prometni točki. Ponudbe na upravo lista.

Petit Larousse

ilustrirano, vezan v platno, izdaja 1924 za nizko ceno napredaj v Zvezni knjigarni, Ljubljana, Marija trg 8.

Nova harmonika

boljša, trdka Lubas, štirivrstna z lepim prijaznim glasom se prodaja. Nastav: Stefan, Rožna dolina št. 34 pri Ljubljani.

Anton Šorn

krojaški mojster, Kranj, izdeluje po naročilu čepce vseh vrst, športne, gasilske, sokolske, orlovske in orožniške nakece, ter se priporoča za cenj. naročila. — Pri večjem odjemu konkurenčne cene.

Karol Starin

splošno ključavničarstvo. Za gradom 9 v Ljubljani izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela točno in po solidni ceni.

Prekajevalci, pozor!

Prodajam dva popolnoma nova prekaljena stroja »Wolf« in »Blitz« na električni pogon, zavržen se nerabilen nov motor. Josip Kriznar, mesar in prekajevalec, Stražišče pri Kranju.

„Pod klančkom“

kavarna in gostilna, pot v Rožno dolino se priporoča. Odprta že ob 5 uri jutraj. Izletniki v okolico dober kavo, likerje itd. Postrežba točna in solidna. Vino čez ulico 1 Din ceneje. Sprejemajo se abonenti na hrano. Obred do pol 3 ure. Marija Zgonc.

Brivskega pomočnika

sprejem za stajno. Koštomaj, brivec, Celje.

Kozelj Franc

krojaški mojster, Prismo 48, p. Kranj izgovorja po meri in naročilu Moške in ženske obleke po niski ceni ter se priporoča za cenj. naročila. — Tudi se sprejme vajenca.

Moško kolo

v dobrem stanju se kupi. Ponudbe pod »Dobro ohranjeno« na upravo lista.

Pozor!

Naznanja se, da se bo od 19. t. m. dalje zopet prodajalo na občinski mesnici v Udmatu pri kol pri gvoje meso po Din 22-50 kg. Postrežba dober! Se toplo priporoča Jakob Otrin.

Mladenec

posestnik lepe hiše na Gorenjskem želi znanja z gospodinjstvom iz dežele, ki bi posedovala 100.000 Din premoženja. Ženi-tem čimprej! — Ponudbe pod »Široko življenje« na upravo lista.

Meblovano sobo

s posebnim vzhodom in električno razsvetljavo išče mirno ljubna gospodinjca, po možnosti v središču mesta. Ponudbe pod »Meblovana soba« na upr. lista.

Skladiščnik

event, trg. sodnik, voljaščnik, prost, išče primernega mesta najraje v Ljubljani. Ponudbe poslati na upravo lista št. »Agila«.

Stanovanje

s popolno hrano išče uradnika pri kakih mirni stranki, najraje v središču mesta. Ponudbe poslati na upravo lista št. »Mina«, na upravo lista.

Ženitev

Državni uslužbenec se želi poročiti z gospodinjco ali vdovo 35—45 let, katera ima premoženje ali obrt. Ponudbe poslati na upravo lista.

Gaterist

samski, se išče za žago vseh vrst, — več morabitni brusilni žage. Nastop takoj. Ponudbe poslati na upravo lista št. »Gaterist«.

Pravi tržaski bičevnik

iz koprivevega lesa, razne vrste, priporoča g. trgovcem v vsaki množini po konkurenčni ceni. Prva tovarna bičevnikov Anton Novak, Brezovica pri Ljubljani.

Kleparstvo in vodovodna inštalacija

Franjo Dolžan, Celje prevzema vsa v gori omenjena stroka popravila. Naprava novih strobov, vodov in poprava istih.